

Zbigniew Szafrński, Aleksandra Szymańska

Niesiołowice, pow. Kartuszy.
Stanowisko 7

Informator Archeologiczny : badania 8, 64-65

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

brzegu Oleśnicy, około 500 m na południowy-zachód od miasta na drodze do Małej Wsi. Przekopano powierzchnię 50 m² odsłaniając 31 grobów popielnicowych. Wszystkie przykryte były brukiem kamiennym, częściowo zniszczonym.

Wyróżniał się grób nr 116. Wypełnisko dużej jamy grobowej o średnicy około 50 cm i głębokości 65 cm stanowiły przepalone kości ludzkie przemieszane z resztkami stosu i ułankami glinianego garnka o schropowanej powierzchni, lepionego ręcznie. Na dnie jamy grobowej, na cienkiej warstwie drobnych węglików drzewnych stało niewielkie naczynie zawierające kości dziecka. Obok tej miniaturowej popielnicy leżały dwie spiralki z drutu brązowego.

W stropie grobu 114, między kamieniami bruku znaleziono dużą ilość ułamków miniaturowych naczyń i kilku gruszkowatych grzechotek glinianych. Pod brukiem stało duże naczynie ręcznie lepienne, nie zawierające żadnych szczątków kostnych. Był to prawdopodobnie pochówek symboliczny.

Pozostałe groby nie odbiegały wyglądem od typowych dla kultury łużyckiej. Zawierały przeważnie jedną popielnicę wstawioną do jamy grobowej wypełnionej czystym piaskiem /bez resztek stosu/. Obok, lub we wnętrzu popielnicy umieszczano dary grobowe: ceramikę - przeważnie czerpaki, albo miniaturowe wazy - oraz zabytki metalowe: kółka i spiralki brązowe, szpile i bransolety.

Wśród brązowych ozdób wyróżniają się dwie bransolety z grobu 120 i 133. Obydwie były w czasie użytkowania złamane, a następnie naprawione techniką nadlewu. Duża ilość zabytków metalowych /około 70% grobów była wyposażona w ozdoby brązowe/, jak też przedmioty naprawiane, świadczą o istnieniu warsztatów brązowniczych w osadzie, której ludność użytkowała cmentarzysko w Niechmirowie.

Badania będą kontynuowane.

NIEMCZA, pow. Dzierżoniów

patrz
uzupełnienia 74

NIESIOŁOWICE, pow. Kartuzy
Stanowisko 7

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadził Zbigniew Szafranski - student Uniwersytetu Warszawskiego, konsultowany przez mgr Aleksandrę Szymańską. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Drugi sezon badań, Cmentarzysko kultury łużyckiej z IV-V okresu epoki brązu.

Zbadano dwa kurhany. Kurhan I o średnicy ok. 9,5 m x 10,5 m i wysokości 1,4 m. Podstawę jego stanowił jeden krąg kamienny zbudowany z du-

zych otoczek. W centrum kręgu natrafiono na płytką jamę zawierającą przepalone kości ludzkie i węgiel drzewny. Jama o wymiarach 1,6 x 2 i głębokości 0,2 m otoczona była wieńcem kamiennym ułożonym w spiralę.

Kurhan II - bardzo zniszczony przez wybieranie kamieni i prace polowe. Odkryty fragment kręgu kamiennego pozwala określić jego średnicę na ok. 8 metrów. Między kurhanami wystąpiło owalne skupisko węgla drzewnego o wymiarach 2,0 x 2,5 m i miąższości 30-35 cm sugerujące istnienie w tym miejscu stosu.

Inwentarz kurhanu stanowiły fragmenty popielnic, przepalone kości ludzkie rozrzucone w różnych miejscach kurhanu nr II oraz węgiel drzewny.

Badania będą kontynuowane.

NIESUŁOWICE, pow. Milicz

Muzeum Archeologiczne
we Wrocławiu

Badania prowadziła mgr Joanna Domańska. Finansował WOAK we Wrocławiu. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury łużyckiej z IV okresu epoki brązu do okresu halstackiego C.

Stanowisko leży na niewielkim wzniesieniu /z wieżą triangulacyjną/ na piaszczynie przy Młynie Gospodarczym w Niesułowicach, po lewej stronie drogi z Czatkowic do Milicza. Badania ratownicze objęły teren 1,7 ara przyległy do wybierzyska piaszczyni. Zabezpieczono 28 grobów ciałopalnych, w tym 2 jamowe. Groby zalegały w piasku lub glinie na głębokości 0,20 - 1,40 m. W 15 grobach odkryto jamy grobowe lub przygrobowe, niekiedy zawierające resztki stosu, wypełnione próchnicą i piaskiem. Wymiary jam zamykały się w granicach 0,30-1,20 m, miąższość nie przekraczała 0,30 m. Część grobów posiadała obstawę kamienną boczną lub bruk nakrywający. Większość grobów była znacznie zniszczona, szczególnie w pobliżu odkrytego na powierzchni 3 m² bruku kamiennego, związanego przypuszczalnie ze stojącym tu ongiś wiatrakiem.

Groby wyposażone były skromnie, ilość przystawek wynosiła od kilku do kilkunastu naczyń. Tylko w 7 grobach znajdowały się zabytki metalowe /kółka z brązu, szpile brązowe lub żelazne, noże żelazne/. Nielicznie występowała także ceramika malowana.

Należy podkreślić, że cmentarzysko w Niesułowicach leży w bezpośrednim pobliżu /około 150 m/ osady kultury łużyckiej z tego samego okresu.